

EEN STERKE, ONMISBARE BASIS

Beleidsagenda (2020-2025) van de VPN

Vereniging
Potgrond- en Substraatfabrikanten
Nederland

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	pag. 4
De Nederlandse substraatsector	pag. 5
Voedselproductie en kwaliteit van leven	pag. 7
De substraatsector in cijfers	pag. 11
Kwaliteit en veiligheid	pag. 14
Maatschappelijke uitdagingen	pag. 15
Duurzaamheid	pag. 16
Veenwinning en klimaat	pag. 17
Doelstellingen en ambities Nederlandse substraatsector	pag. 18

INLEIDING

De VPN (Vereniging Potgrond- en Substraatfabrikanten Nederland) wil haar positie als sterke en herkenbare vertegenwoordiger voor de substraatsector verder professionaliseren. Dit vraagt om een sterke basis, en deze beleidsagenda voor de periode 2020 tot 2025 vormt daarvoor het fundament.

Dit stuk geeft een overzicht van de aard en omvang van Nederlandse substraatsector en laat zien waar de ambities van de VPN liggen. Zo streeft de vereniging ernaar om haar zichtbaarheid te vergroten, zowel richting de leden als naar externe partijen toe. Verder gaat de vereniging een meer proactieve rol spelen in de belangenbehartiging gericht op de realisatie van deze agenda.

De sector produceert jaarlijks ruim 7 miljoen m³ substraat (omzet € 395 miljoen) en biedt in Nederland werk aan 850 medewerkers (fte).

De titel 'Een sterke, onmisbare basis' wijst er nog eens op dat substraat – in al zijn vormen en samenstellingen - cruciaal is voor de tuinbouw en daarmee voor de beschikbaarheid van voedsel. Daar bovenop is substraat essentieel voor een groene en kleurrijke leefomgeving. Kortom, substraat is een belangrijke basis voor een betere, leefbare aarde.

DE NEDERLANDSE SUBSTRAATSECTOR

De sector

De Nederlandse substraatsector is toonaangevend in de wereld. Substraten vormen een sterke en onmisbare basis voor de internationale groente- en sierteelt. De sector werkt dagelijks, in goede samenwerking met haar ketenpartners, aan hoogwaardige substraten die zorgen voor een duurzame teelt en letterlijk de basis vormen voor weerbare gewassen.

Op het gebied van innovatie en duurzaamheid is de Nederlandse substraatsector koploper in de wereld. De afnemers in de (glas)tuinbouw stellen hoge eisen aan de geleverde substraten zodat de substraatsector met recht een topsector kan worden genoemd.

Ook qua volume mag de Nederlandse substraatsector worden beschouwd als een wereldspeler. Jaarlijks wordt ruim 7 miljoen m³ substraat in Nederland geproduceerd. Dat komt neer op 1.000 grote vrachtwagens per dag. Nederland neemt ruim 11% van de jaarlijkse wereldproductie voor haar rekening. Het indirecte economische en maatschappelijk belang van de Nederlandse substraatsector is bijzonder groot, zowel op nationaal als internationaal niveau.

De VPN

De VPN is een organisatie van ca. 20 producenten en leveranciers van grondstoffen en substraten in Nederland. Ze vertegenwoordigen ongeveer 98 % van het in Nederland geproduceerde volume aan substraten. De leden produceren eindproducten, maar ook grondstoffen - denk o.a. aan minerale materialen en organische producten - voor substraten. De afzet vindt zijn weg naar binnen- en buitenland en naar zowel de professionele markt als de consumentenmarkt

De bedrijven zijn sterk verschillend wat betreft omvang en karakter. Variërend van op de Nederlandse markt gerichte mkb-bedrijven tot werkmaatschappijen van grote internationale concerns.

Kenmerkend is dat alle bedrijven getypeerd kunnen worden als kapitaal- en kennisintensief. Productkennis, kwaliteit, betrouwbaarheid, productveiligheid, innovatie en leveringszekerheid zijn sleutelwoorden in de Nederlandse substraatsector.

Namens de leden treedt de VPN op als proactieve belangenbehartiger voor de sector op een aantal belangrijke dossiers. Daartoe werken de leden zowel zelfstandig als binnen verenigingsverband aan tal van zaken zoals:

- Onderzoek- en kennisontwikkeling over substraten;
- Innovatie en productontwikkeling;
- Verbetering van de prestaties van substraten in de gehele product- en waardeketen;
- Duurzaamheid;
- Kwaliteit en veiligheid;
- Informatie en communicatie over het belang van substraten.

VOEDSELPRODUCTIE EN KWALITEIT VAN LEVEN

Wat is substraat?

Substraten, ook wel teeltmedia genoemd, zijn samenstellingen van organische en/of minerale materialen en worden gebruikt voor de professionele tuinbouw, de openbare ruimte en de particuliere tuin. Door de ideale groeiomstandigheden voor de (wortels van de) plant te creëren, zorgt substraat voor de groei van groenten, fruit, bomen, bloemen en planten.

De zeven belangrijkste en meest toegepaste grondstoffen zetten we verderop (vanaf pagina 8) op een rij.

De rol van substraat in de productieketen

Substraten vormen een onmisbare basis voor de productie van voedsel en planten die ons leven groener, gezonder en aangenamer maken. Substraat is de sleutel tot een hogere productie in de tuinbouw, met een efficiënter gebruik van water, energie, nutriënten en oppervlakte (land)gebruik. Substraten dienen 'fyto-sanitair' (de goede conditie van planten betreffend) schoon te zijn en tevens kwalitatief betrouwbaar en veilig voor plant, mens en dier. Daarnaast dienen substraten aan een breed scala van eigenschappen te voldoen met betrekking tot stabiliteit, constantheid en fysische eigenschappen om te komen tot een efficiënte en weerbare teelt.

Voor de teelt van siergewassen worden vooral substraten met grondstoffen van organische herkomst ingezet. Vruchtgroenten, zoals tomaten en paprika's, worden veelal geteeld op steenwol en deels op perliet en kokosmatten.

Grondstoffen

Substraten bestaan uit een mengsel van grondstoffen met veelal specifieke toevoeging van nutriënten. De meeste leveranciers leveren maatwerk op basis van de vraag van de afnemer in de tuinbouw. De catalogus aan verschillende substraten is daarmee feitelijk oneindig groot. Een overzicht van de zeven belangrijkste en meest gebruikte grondstoffen:

Veen
pagina 9

Kokos
pagina 9

Houtvezel
pagina 9

Bark/Schors
pagina 9

Minerale wol
pagina 9

Compost
pagina 9

Perliet
pagina 9

Veen

Veen is onder zuurstofarme omstandigheden verteerd veenmos, ook wel Sphagnum genaamd. Er zijn verschillende typen zoals turfstrooisel, tuinturf en veenmosveen. Elk type heeft zijn eigen fysische eigenschappen. De veensoorten die voor het samenstellen van substraten en potgrond worden gebruikt, worden gerekend tot de hoogveen. Hoogveen is ontstaan onder invloed van regenwater.

Veen is al decennialang veruit de belangrijkste grondstof voor substraat. In 2017 nam veen meer dan 60% van het volume aan grondstoffen voor zijn rekening in de Nederlandse productie. Door de verscheidenheid in herkomst, ontstaan en productiewijze zijn er veel verschillende kwaliteiten beschikbaar. Hiermee kunnen substraten worden samengesteld die aansluiten bij de individuele wensen van kwekers. Veen houdt goed water vast en buffert voeding. Allebei positieve eigenschappen voor de teelt. Omdat het een product is dat zelf weinig voedingselementen bevat, is het breed inzetbaar. Een aantal VPN-leden wint hun eigen veen. Dat gebeurt altijd op een verantwoorde manier, waarbij rekening wordt gehouden met de natuurwaarde en omgeving en er ook altijd sprake is van een landschap herstelplan (nazorg).

Kokos

Kokosgruis, kokosvezel en kokoschips zijn afkomstig uit de buitenbast van de kokosnoot. Kokosgruis wordt gebruikt als puur substraat voor verschillende gewassen of als component in mengsels. Het kent een zeer brede toepassing door de combinatie van een goed verwerkbaar homogeen, fijne structuur met een redelijk hoog luchtgehalte. Het houdt goed water vast, dat zo beschikbaar is voor gewassen.

Kokosvezel wordt uitsluitend toegepast als component in substraatmengsels voor diverse gewassen. Kokosvezels kunnen in kleine hoeveelheden door potgrond worden gemengd. De vezel voor substraat wordt veelal kort gehakt. Kokosvezel in pure vorm houdt weinig water vast en is daardoor zeer luchtig. Kokosvezel in mengsels met veen zorgt voor een grovere structuur. Kokoschips worden meer en meer toegepast als structuurcomponent in substraatmengsels.

Houtvezel

Houtvezel wordt geproduceerd van houtchips, afkomstig van de grove den of spar. Dit is een restproduct van de houtproductie. Bij de productie worden houtchips onder hoge mechanische druk vervezeld. Tijdens dit proces ontstaat een hoge temperatuur wat belangrijk is voor de ontsmetting van de vezels.

Houtvezel wordt veel toegepast als grondstof in potgrond. Enerzijds omdat het een duurzame grondstof is, anderzijds is het ook een grondstof met specifieke eigenschappen. Houtvezel creëert een open structuur in substraatmengsels.

Bark/schors

Boomschors is een natuurlijk product dat overblijft als restproduct bij houtproductie. Er zijn twee typen boomschors: gecomposteerde boomschors en niet-gecomposteerde boomschors. Gecomposteerde boomschors is afkomstig van de fijnspar en Douglasden. Dit zijn relatief zachte schorsoorten die moeten worden gecomposteerd om een stabiel product te verkrijgen. Niet-gecomposteerde boomschors, voornamelijk afkomstig van de Pinus pinaster, is harder en behoeft geen compostering. Dit schorstype wordt momenteel veel gebruikt als grondstof voor substraten en als afstrooiproduct op potten en in perken.

Boomschors kent diverse fracties, van fijn tot grof. Afhankelijk van de fractie houdt de boomschors veel of weinig water vast. Hoe grover de schors, hoe luchtiger. Het is een stabiel materiaal en brengt daardoor ook stabiliteit in de structuur van substraat-mengsels. Boomschors is een veelgebruikte grondstof bij de teelt van orchideeën. Substraten met schors worden in de boomkwekerij en potplantenteelt toegepast.

Minerale wol

Minerale wol wordt industrieel gemaakt, voornamelijk van basalt. Dat is een vulkanisch stollingsgesteente. De unieke vezelstructuur ontstaat door het basalt te smelten en in verschillende richtingen te spinnen. Zo ontwikkelt zich de gewenste structuur met de vezels. Kleine toevoegingen worden gedaan om de stabiliteit en de wateropname te verbeteren. Minerale wol kan na gebruik worden gerecycled.

Substraatmatten en -blokken van minerale wol worden toegepast in groenteteelten, sierteelten en de opkweek van jonge planten. Minerale wol wordt veel gebruikt door kwekers van o.a. tomaat, komkommer en paprika en in sierteelten als roos, gerbera, etc. Doordat deze substraten al decennia worden toegepast, zijn er standaard teeltstrategieën beschikbaar voor irrigatie en bemesting.

Compost

Compost is wat overblijft na de afbraak van plantenresten. De activiteit van micro-organismen is verantwoordelijk voor dit afbraakproces. Compost bestaat uit organisch materiaal in verschillende fracties, zoals humus en takjes, en een klein aandeel minerale delen zoals zand en klei. Op composteringslocaties wordt dit proces gecontroleerd uitgevoerd.

Compost is er in uiteenlopende kwaliteiten en het wordt hoofdzakelijk gebruikt als bodem verbeterend materiaal. Door het toevoegen van compost blijft het organische stofgehalte op niveau en wordt het bodemleven gestimuleerd.

Perliet

Perliet is vulkanisch gesteente. Het wordt gemalen, gezeefd en daarna bij ongeveer 1.000 graden Celsius 'gepopt'. Daarbij gaat mineraal gebonden water in het gesteente over in gasvorm, waardoor het gesteente tot wel 20 maal het oorspronkelijke volume kan expanderen. Op die manier ontstaat een bijzonder poreus materiaal.

Perliet wordt in de tuinbouw toegepast als grondstof in potgrond of substraat en als puur substraat. Het is zeer poreus, maar bevat ook een zeker gehalte aan gesloten poriën. Perliet kan veel water en lucht bevatten en heeft een positieve invloed op de wateropname. De grondstof vermindert krimp van potgrondmengsels en draagt bij aan een luchtige en stabiele structuur. Als puur substraat wordt het vooral in de groente- en rozenteelt gebruikt.

Overig

Naast bovenstaande grondstoffen wordt nog een breed scala aan hernieuwbare grondstoffen in de potgrond- en substraatsector toegepast, zoals onder meer rijstkaf, kurk en klei.

DE SUBSTRAATSECTOR IN CIJFERS

Nederlandse productie

In 2018 is door de VPN-leden ruim 7 miljoen m³ eindproduct geproduceerd. De Nederlandse potgrond- en substraatsector kende in 2018 een omzet van ongeveer € 395 miljoen euro aan geproduceerd product. Hiervan was zo'n € 260 miljoen bestemd voor de Nederlandse markt en werd ongeveer € 135 miljoen geëxporteerd.

In Nederland zijn ongeveer 850 fte werkzaam bij de potgrond- en substraatbedrijven. Worden de werknemers van de buitenlandse vestigingen meegeteld dan is sprake van 4.000 fte.

Op de volgende pagina's een aantal relevante gegevens over de Nederlandse substraatsector.

Onderverdeling Nederlandse productie 2018

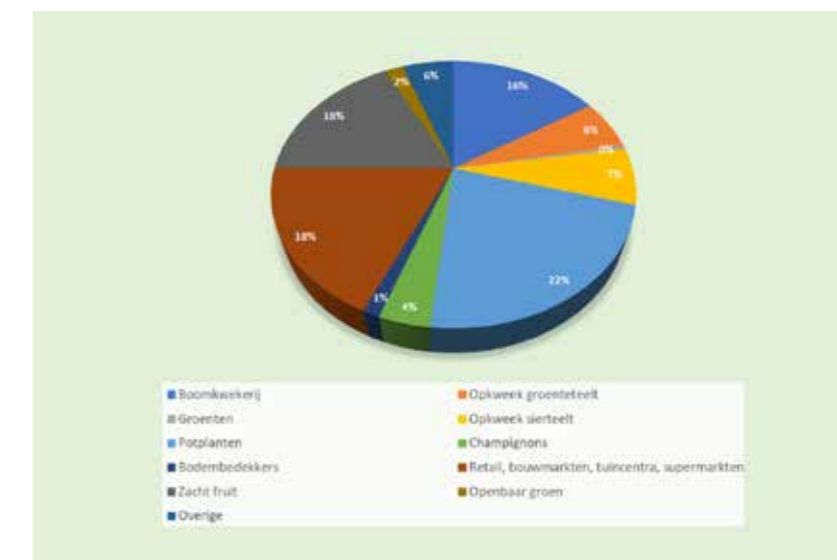
Aantal x 1000 m ³	Nederlandse markt	Export	Totaal
Bulk	2.640	1.297	3.937
Verpakt	1.815	1.375	3.190
Totaal	4.455	2.672	7.127

Afzetmarkten

Op de Nederlandse markt werd in 2018 het grootste deel van substraat gebruikt voor de teelt van potplanten, namelijk 22%. Grote hoeveelheden vonden hun weg naar de teelt van zacht fruit (18%) in niet te vergeten naar de consumentenmarkt (ook 18%).

De top 5 aan exportlanden voor de Nederlandse potgrond- en substraatsector:

1. Duitsland
2. België
3. Frankrijk
4. Groot-Brittannië
5. Spanje

Indirect economisch belang

Belangrijk is op te merken dat de tuinbouw niet zonder substraat kan. Het indirecte economisch belang als gevolg van de productie van potgrond en substraat is dus veel groter dan de jaaromzet van € 395 miljoen aan geproduceerd product.

Hieronder de cijfers voor de topsector tuinbouw- en uitgangsmaterialen volgens het CBS:

De Topsector Tuinbouw en Uitgangsmaterialen in cijfers

Kerngetal	Omvang (€ miljard)	Aandeel van Nederland (%)
Productie	17,7	1,4
Toegevoegde waarde	9,8	1,6
Aantal bedrijven	23.780	1,6
Werkzame personen	125.000	1,4
Uitvoerwaarde NL	17	4,0
R&D-uitgaven in NL	0,31	3,3

Bron: CBS Monitor Topsectoren 2017

KWALITEIT EN VEILIGHEID

RHP

De sector kent het onafhankelijke RHP-keurmerk gericht op kwaliteitsborging van substraten en grondstoffen. De afkorting 'Regeling Handels Potgronden' wordt niet meer gebruikt, maar het keurmerk staat nog steeds als een huis. De leden van de VPN zijn allen deelnemer in het RHP-keurmerk of een ander gecertificeerd keurmerk. Kenmerkend voor het RHP-keurmerk is de volledige controle over de gehele keten bij de winning, productie en toepassing van substraten (van grondstof tot de kweker).

De Raad van Accreditatie heeft het RHP Productcertificatieschema geaccepteerd. Voorheen beoordeelde de RvA het RHP-schema in een beoordeling bij RHP op locatie. Sinds 3 jaar wordt de beoordeling van het RHP-schema door de RvA uitgevoerd bij of via de certificerende instellingen ECAS en KIWA. Deze instellingen zijn door de RvA geaccrediteerd om substraat en grondstofproducenten te certificeren op basis van het RHP-schema.

De inhoud van het RHP-schema komt tot stand na beoordeling door een onafhankelijke Technische Commissie en onder verantwoordelijkheid van het RHP-College van Deskundigen. Daarin hebben zitting vijf gebruikers en vijf producenten. Het college wordt voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter.

Deze ketenbeheersing is onder meer bedoeld om plantpathogenen en andere schadelijke organismen in de uiteindelijke potgrond te voorkomen. Organische grondstoffen uit de circulaire economie (compost etc.) dienen derhalve specifiek op risico's te worden beoordeeld.

MAATSCHAPPELIJKE UITDAGINGEN

Vraag naar voedsel

Een groeiende wereldbevolking, meer vraag naar voedsel en veranderende weersomstandigheden. Het zijn ontwikkelingen die de tuinbouw voor grote uitdagingen stelt. En daarmee dus ook de (Nederlandse) substraatsector, die nadrukkelijk kan bijdragen aan oplossingen.

De wereldbevolking zal richting 2050 groeien naar ongeveer 10 miljard mensen. Hiermee zal de vraag naar voedsel toenemen. De (glas)tuinbouw zorgt voor een efficiënte productie van gezond voedsel met minimale impact op het milieu en klimaat. Vergeleken met open grondteelt, geeft glastuinbouw op substraat de volgende voordelen:

- Minder invloed van weersomstandigheden
- Minder water, nutriënten en gewasbescherming nodig
- Minder landgebruik
- Sterkere gewassen
- Minder arbeidsintensieve teelt

Om aan de toekomstige vraag naar voedsel, en dus ook naar substraat, te voldoen zijn drie ontwikkelingen van belang:

- Er moet een shift gemaakt worden naar veilige hernieuwbare grondstoffen
- Zijn er nieuwe technologieën en innovatie in de tuinbouw nodig
- Zijn alle bestaande en nieuwe hernieuwbare grondstoffen t.b.v. substraatproductie hard nodig

Urbanisatie

Een andere ingrijpende ontwikkeling is de verdergaande verstedelijking en de daaraan gekoppelde leefbaarheid in steden. Steeds meer wordt ingezien dat groen cruciaal is voor de leefbaarheid (luchtkwaliteit, hittestress) in (mega)steden. Dit vraagt om innovatieve groenconcepten en bijbehorende substraten om steden in de toekomst leefbaar te houden en te zorgen voor een goede kwaliteit van leven.

Alles bij elkaar zal de wereldwijde vraag naar grondstoffen ten behoeve van substraatproductie de komende decennia verviervoudigen, zo luidt de prognose.

Groeiende vraag naar grondstoffen:

Grondstof	2017 in Mm ³ / jaar	2050 in Mm ³ / jaar	Toename
Veen	40	80	250%
Kokos	5	35	700%
Houtvezel	2	25	1,250%
Schors / Bark	1	10	1,000%
Compost	1	5	500%
Perliet	1.5	10	667%
Minerale wol	0.9	4	433%
Soils / tuffs	8	33	413%
Other / new		43	
Wereldvolume	59	244	415%

Bron: WUR, Wageningen University & Research

DUURZAAMHEID

Duurzaamheidsdoelen VN

De substraatsector ziet voor zichzelf een belangrijke positie in de circulaire economie. Het gebruik en hergebruik van substraat in de glastuinbouw kan een belangrijke bijdrage leveren aan de duurzaamheidsdoelen van de Verenigde Naties.

Dit zijn enkele van de voornaamste doelen uit het duurzaamheidsmanifest van de VN:

- Geen honger (doelstelling 2)
- Schoon water (doelstelling 6)
- Verantwoorde consumptie en productie (doelstelling 12)
- Klimaat (doelstelling 13)
- Leven op land (doelstelling 15).

Hernieuwbare grondstoffen

Naast veen worden andere grondstoffen van organische herkomst/bron toegepast; onder meer houtvezel, schors, kokos, compost en rijstkaf. Het gebruik van deze grondstoffen zal toenemen. De verschillende grondstoffen hebben onderscheidende eigenschappen, waarbij een grondstof soms in een (lage) maximum dosering kan worden toegepast. Het vooruitzicht is dat meerdere organische grondstoffen in één mengsel gecombineerd zullen gaan worden. Waarbij het belangrijk is bij hernieuwbare grondstoffen goed te kijken naar de veiligheidsaspecten.

Dit alles zal nadrukkelijk gevolgen hebben voor de gebruikers (kwekers) van substraten. Kwekers kunnen echter niet zomaar van de ene op de andere dag omschakelen. Dat betekent dat innovaties stapsgewijs moeten plaatsvinden.

Ketenbenadering nodig

De Nederlandse substraatsector richt zich op het beperken van de milieu-impact in de gehele productiekolom. Met de toepassing van meer hernieuwbare grondstoffen groeit ook de behoefte aan een objectieve beoordeling van de duurzaamheids effecten van de toepassing van deze grondstoffen.

Met het oog daarop werkt de Nederlandse substraatsector op dit moment proactief in internationaal verband (Growing Media Europe) aan een actuele LCA-methodiek. Een Levenscyclusanalyse (LCA) is een methode om de totale milieubelasting te bepalen van een product gedurende de hele levenscyclus. De VPN wil zo meer inzicht krijgen in de impact van (hernieuwbare) grondstoffen in substraatmengsels in alle schakels van de keten.

VEENWINNING EN KLIMAAT

Veenwinning

Veen is de belangrijkste grondstof voor organische substraten. Gezien de groeiende vraag naar substraten richting 2050 zal veen ook in de toekomst een belangrijke grondstof blijven. De productiecapaciteit in veen producerende landen is wereldwijd relatief stabiel. In West-Europa neemt de productie echter af, terwijl de vraag naar veen juist toeneemt. Uit diverse onderzoeken – o.a. van Hofer, Nabu - blijkt dat er voor een hoogwaardige toepassing voor de komende decennia voldoende veen beschikbaar is, maar dat politieke ontwikkelingen de beschikbaarheid wel serieus onder druk zetten.

Daarnaast is er toenemende aandacht voor de duurzaamheids aspecten van veenwinning. Het gaat dan vooral om het behoud van natuurgebieden en het klimaatvraagstuk. Op dat vlak bestaan hardnekkige misverstanden. Zo wordt veenwinning voor toepassing in de energieproductie ten onrechte op één hoop gegooid met veenwinning voor substraten. Die laatste vorm van winning is een hoogwaardige toepassing omdat daarbij de grondstof zorgt voor o.a. voedsel en werk.

Het is belangrijk om de invloed van de winning van veen als grondstof voor substraten in een juist perspectief te plaatsen. Wereldwijd is er ruwweg 4.000.000 km² veengebied. Op ongeveer 2.000 km² veengebied vindt veenwinning plaats voor de productie van substraten. Dit betreft derhalve 0,05% van de wereldwijd aanwezige veengebieden. In Europa is dat 0,4%.

Met andere woorden, het gebruik van veengebieden voor substraten is zeer beperkt. Dat laat onverlet dat de keuze van de gebieden voor veenwinning zorgvuldig moet blijven gebeuren. Veengebieden die volledig intact zijn, dat wil zeggen niet-ontwaterde natuurgebieden, worden niet gebruikt voor veenwinning. Veenwinning vindt veelal plaats onder grasland en in eerder ontwaterde veengebieden.

Klimaatvraagstuk

Veengebieden die intact zijn, dus niet ontwaterd, leggen koolstof uit de atmosfeer langdurig vast. Veenwinning vindt echter plaats in gebieden die reeds eerder ontwaterd zijn. In deze gebieden staat het veen boven de waterspiegel in contact met de atmosfeer. Met als gevolg dat het veen langzaam degradeert, de koolstof oxideert en er een zeer geleidelijke emissie van CO₂ plaatsvindt.

Met afgraven stopt dat proces. Het veen krijgt in substraat een hoogwaardige toepassing omdat het bijdraagt aan de groei van planten en bomen en zorgt voor de productie van voedsel.

Vanzelfsprekend zorgt het transport van het veen wel voor CO₂-uitstoot, maar dit is echter niet anders dan bij het transport van andere (hernieuwbare) grondstoffen.

Responsibly Produced Peat

De veen- en substraatsector heeft in 2011 het initiatief genomen om samen met relevante stakeholders te komen tot de ontwikkeling van eisen voor een verantwoorde veenwinning. Hierbij speelt naast een maatschappelijk en ecologisch belang ook een belang voor de sector. Namelijk dat veen ook op de langere termijn beschikbaar blijft. De ambitie van de Nederlandse substraatsector is om uiteindelijk al het veen onder RPP-certificaat te winnen. Het RPP-certificaat (Responsibly Produced Peat = verantwoord geproduceerd veen) staat voor:

- Voldoen aan (lokale) wet- en regelgeving
- Good Governance
- Strenge en zorgvuldige selectie van productielocaties
- Vergaande impact-analyse van beoogde productielocaties
- Zorgvuldig gebruik van de productielocaties
- Nazorg en herstel locatie na gebruik.

Zie voor meer informatie:

www.responsiblyproducedpeat.org

DOELSTELLINGEN EN AMBITIES NEDERLANDSE SUBSTRAATSECTOR

Visie VPN

- De VPN is een proactieve belangenbehartiger voor de potgrond- en substraatsector in Nederland.
- Binnen de VPN werken de leden samen aan de collectieve belangen, zoals kennisverhoging en verbeteren van de (product)kwaliteit van de sector.
- Wij staan voor een duurzame keten, voor plant- en voedselveiligheid en voor MVO. Hierbij onderschrijven wij de duurzaamheidsdoelen van de Verenigde Naties.
- Wij streven er naar de prestaties, betreffende kwaliteit, veiligheid en duurzaamheid, van onze producten in de gehele waardeketen continu te verbeteren.

Duurzaamheid en transparantie

Het gebruik van substraat in de glastuinbouw zorgt voor een positieve bijdrage aan de realisatie van een aantal belangrijke duurzaamheidsdoelstellingen van de Verenigde Naties zoals onder meer:

- Geen honger (doelstelling 2)
- Schoon water (doelstelling 6)
- Verantwoorde consumptie en productie (doelstelling 12)
- Klimaat (doelstelling 13)
- Leven op land (doelstelling 15).

Bij de duurzaamheidsaspecten van substraat gaat het om zowel

- Productie van substraat
- Het gebruik van substraat voor de teelt
- De after-use fase.

De VPN zet in op duurzame productie met aandacht voor grondstoffengebruik en gebruik van hernieuwbare grondstoffen. In de gebruiksfase gaat het om minder gebruik van water, van grond/oppervlakte, van energie, van nutriënten en van gewasbeschermingsproducten. In de after-use fase licht de focus op hergebruik van product c.q. grondstoffen.

Om deze ambitie verder vorm en inhoud te geven is betrouwbare kennis en informatie over de duurzaamheidsaspecten van substraten in de keten nodig.

Doel: In 2021 vindt de Nederlandse implementatie plaats van een in Europees verband ontwikkelde LCA voor substraten. De LCA vormt een betrouwbare basis voor het inzichtelijk maken van de duurzaamheidsaspecten in de keten.

Organische substraten

Voor de periode tot 2025 heeft de VPN haar ambities m.b.t. inzet van hernieuwbare grondstoffen in organische substraten in de volgende meetbare doelstellingen vertaald:

1. Voor de professionele markt moet het organisch substraat in 2025 voor 35% uit hernieuwbare grondstoffen bestaan.
2. Voor de consumentenmarkt moet het organisch substraat in 2025 voor 60% uit hernieuwbare grondstoffen bestaan.
3. In 2025 moet 100% van het veen afkomstig zijn van RPP gecertificeerde veenderijen.

N.B.

Onder primaire grondstoffen worden o.a. verstaan: veen, zand, perliet, basalt, klei, hydrokorrel.

Onder hernieuwbare grondstoffen worden o.a. verstaan: schors/bark, kokos, houtvezel, compost en schuimaarde.

Minerale substraten

De sector heeft haar ambitie m.b.t. verantwoorde productie en recycling van minerale substraten in de volgende doelstellingen vertaald:

1. Nederlandse producenten van minerale substraten zorgen ervoor dat het mogelijk is om in 2025 90% van het op de Nederlandse markt gebrachte volume aan substraat wordt teruggenomen en hergebruikt.
2. Nederlandse producenten van minerale substraten zorgen ervoor dat het mogelijk is om in 2025 35% van het door Nederlandse bedrijven wereldwijd op de markt gebrachte volume aan substraat wordt teruggenomen en hergebruikt.
3. Nederlandse producenten van minerale substraten dragen zorg voor een verantwoorde winning van basalt, waarbij geen winning in beschermde natuurgebieden plaatsvindt.

Verpakkingen

Substraten worden in de professionele markt geleverd in bulk of verpakt (big-bale, big-bag) en in de consumentenmarkt veelal in plastic verpakkingen.

Doel:

In 2020 - 2021 zal de VPN een inventarisatie uitvoeren naar de hoeveelheden en soorten verpakkingen in de substraatsector. Op basis van deze inventarisatie wordt een actieplan opgesteld dat is gericht op het verder reduceren en verduurzamen van de verpakkingen in de sector.

Kwaliteit en veiligheid

De VPN staat voor kwaliteit en veiligheid van substraten. Om die reden stelt de VPN als voorwaarde voor het lidmaatschap dat aangesloten bedrijven deelnemer zijn in het RHP-kwaliteitskeurmerk of een gelijkwaardig keurmerk.

Met betrekking tot productveiligheid is CE-certificering in de substraatbranche nog een relatief nieuw fenomeen.

Doel: In 2020-2021 zal de VPN onderzoeken op welke wijze CE-markering voor substraten zinvol en toepasbaar is.

Vereniging
Potgrond- en Substraatfabrikanten
Nederland

De VPN Secretariaat:
Brederolaan 34, 2692 DA, 's-Gravenzande

0174 41 53 88
info@devpn.nl

Het secretariaat van de VPN wordt gevoerd door:
MZ Organisatie en Secretarieel Management
Mw. M.A. van der Zijpp